

The background features abstract, flowing waves in shades of red, orange, and yellow, creating a dynamic and energetic feel. The waves are layered and overlap, with some appearing more prominent than others. The colors transition from deep red on the left to bright yellow on the right, with orange in between. The overall effect is one of movement and warmth.

PORUCHY OSOBNOSTI

PORUCHY OSOBNOSTI

- osobnost – jako duševní celek, charakteristický:
 - vnitřní jednotou a strukturovaností jeho dílčích složek
 - individuální specifičností, odlišností od jiných osobností
 - vývojovou kontinuitou, tj. relativní stálostí konstelace psychických vlastností v průběhu vývoje
- za normálních okolností jde o integrovaný komplex všech psychických projevů, závisí její uchování na mnoha různých funkčních systémech mozku a jejich propojení
- zahrnují odchylky různých ps.fcí, jejich koordinace a integrace, které vedou k odlišnému způsobu prožívání, uvažování i chování
- projevy mohou být trvalé a zakotvené ve struktuře osobnosti, jindy může jít o dočasné výkyvy

OBECNÉ PO

- příznaky se dají nalézt už v útlém dětství, osoba je něčím nápadná nebo atypická, používají se jako symptomy
- depersonalizace
 - subjekt. porucha prožívání vlastního já, (spíš porucha vnímání než osobnostní struktury), běžná
 - člověk nemá pocit vlastního Já, připadá si cizí, divný, necítí se sám sebou, cítí se jakou automat,... ale navenek chování bez nápadností
- derealizace
 - porucha se týká vnímání a pociťování prostředí a situace – pocit odcizení vnějšího prostředí a svého vztahu k němu

DEGRADACE OSOBNOSTI

- globální snížení úrovně osobnosti
- 3 stupně
- deprivace
 - postižení v oblasti sociálních vztahů, hlavně v oblasti sociální a morální, vyšší city bývají eliminovány
 - často psychogenní příčiny
 - disociální chování, delikvence
 - častá závislost na psychoaktivních látkách
- deteriorace
 - postupné postižení osobnosti na bázi organických (např. neurodegenerativních) procesů
 - dominuje postižení intelektových fcí (patrný pokles oproti dřívějšímu), přidává se i postižení osobnosti

- dezintegrace (rozpad) osobnosti
 - emocionální, kognitivní, volní život je alterován, nemocný si neuvědomuje změny – bez náhledu
 - různá hloubka, v poslední fázi až rozpad osobnosti
 - roztržité myšlení, slovní salát, absentuje vědomí kontinuity osobnosti, emotivita oploštělá až vyhaslá, mizí zájmy
 - chování nemocného těžko pochopitelné, inadekvátní reakce vzhledem k situaci, kontakt obtížný nebo až nemožný
 - u chronické schizofrenie, pokročilá stádia demencí

OBECNÉ PO

- deprivace, deprivovaná osobnost
 - vývoj pod nedostatkem emočních složek, podnětů – potlačené emoční vnímání – citová chudost – neschopnost vyjádřit vřelé city – citová nerozvinutost
- akcentovaná osobnost
 - výrazněji vyvinut určitý osobnostní rys (nevzdaluje se příliš od normy), výbušnost, zranitelnost
- transformace
 - ztráta identity
 - trvalá přesvědčenost, že je někým jiným, vzácná, závažná, člověk ignoruje svou identitu, nevývratné přesvědčení

OBECNÉ PO

- alternace osobnosti (mnohočetná, disociovaná osobnost)
 - v určitém období se člověk cítí být jinou osobou, po čase se vrátí k původní osobě
 - střídání osobností se může opakovat, každá z nich má svoji kontinuitu
 - na osobu, kterou právě není je amnézie
 - velmi vzácný výskyt, převážně u osob s histriónskými rysy
- rozdvojení osobnosti
 - blízké depersonalizaci
 - pocit rozdvojení osobnosti, obě části existují společně a současně
 - často se dvě části osobnosti chovají protichůdně
 - nemocný si tento stav většinou uvědomuje a má k němu kritický postoj
 - poruchy osobnosti (histriónské rysy)

PORUCHY OSOBNOSTI

- tranzitivismus
 - nemocný převádí své vlastní pocity a zážitky na druhého člověka
 - př. domnívá se, že jeho bolesti nebo starosti trápí někoho jiného
- identifikace
 - opak tranzitivismu
 - pacient prožívá stavy, které pozoruje u druhých lidí
 - dnes se spíše používá ve významu neadaptivní psychické reakce (viz poruchy jednání)
- rozštěp osobnosti
 - není v psychiatrii platný termín
 - dříve v souvislosti se schizofrenií
 - nyní – zásadní změna ve vývoji povahy nemocného, „zlom životní linie“, některé psychické fce mohou být zachovány (např. intaktní intelekt)

OBECNÉ PO

- apersonalizace
 - pacient si ponechá vlastní identitu, přidá k ní část cizí osobnosti nebo jen některé vlastnosti
 - např. rodiče svého kamaráda začne považovat za vlastní
- primitivní
 - jednoduché vzorce chování, nižší rozumové schopnosti, nedostatečná výchova, výuka, socializace

PORUCHA OSOBNOSTI X ZMĚNA OSOBNOSTI

- kdy dochází ke změně následkem tíživých životních okolností
- osobnost se zlomí a člověk najednou není kým býval...
- dříve společenská, rozesmátá bytost se stáhne, odcizí se okolnímu světu, pociťuje nervozitu, podrážděnost, prázdnotu, nepřátelství vůči ostatním
- tato změna trvá pak více než dva roky
- X - dočasná změna
 - po rozvodu, smrti někoho blízkého se dočasně změní každý
 - stáhne se do sebe, nechce s nikým mluvit, nic ho nezajímá...
- pro změnu osobnosti je charakteristická nevratnost – nemožnost - neschopnost vrátit se zpátky

- **F62 Přetrvávající změny osobnosti, které nelze přisoudit hrubému poškození nebo nemoci mozku**

- F62.0 Přetrvávající změny osobnosti po katastrofické zkušenosti
- F62.1 Přetrvávající změna osobnosti po psychiatrickém onemocnění
- F62.8 Jiné přetrvávající změny osobnosti
- F62.9 Přetrvávající změna osobnosti, NS

F62 PŘETRVÁVAJÍCÍ ZMĚNY OSOBNOSTI

- diagnostika: v případě, že se u jedince bez předchozí poruchy osobnosti vyvinuly povahové změny v důsledku katastrofického prožitku, nadměrného stresu nebo prodělané těžké duševní nemoci
- Přetrvávající změny osobnosti po katastrofické zkušenosti:
 - vzniká v důsledku extrémní zátěže; zpravidla předchází posttraumatická stresová porucha
- Přetrvávající změna osobnosti po psychiatrickém onemocnění:
 - vyvíjí se jako dlouhodobá reakce na prodělané duševní onemocnění
 - vznik nadměrné závislosti na druhých osobách, přesvědčení o stigmatizaci, snížení životní aktivity, pokles zájmů, hypochondrické stesky, sklon k depresivním nebo dysforickým projevům, zhoršení společenského fungování

DĚKUJI ZA POZORNOST.